

**İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ EDEBİYAT FAKÜLTESİ
BİLİM TARİHİ ANABİLİM DALI'NIN / BÖLÜMÜ'NÜN
2004-2009 YILLARI ARASINDAKİ ÇALIŞMALARI**

*Gaye Şahinbaş Erginöz**

2000-2009 yılları arasında Felsefe Bölümü içinde faaliyet gösteren Bilim Tarihi Anabilim Dalı, Yüksek Öğretim Kurulu'nun 4 Kasım 2009 tarihli kararı ile Bilim Tarihi Bölümü'ne dönüştürülmüştür. Anabilim Dalı öğretim üye ve elemanları, kadrolarıyla birlikte, 26 Nisan 2010 tarihinde Bilim Tarihi Bölümü'ne aktarılmıştır.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın 1984 yılındaki kuruluşundan 2004 yılına kadar olan faaliyetini tanıtan yazılar daha önce yayınlanmıştır.¹ Elinizdeki bu yazı, Anabilim Dalı'nın 2004-2009 yılları arasındaki eğitim, araştırma ve yayın faaliyeti hakkında bilgi vermekte olup, Bölüm olduktan sonraki etkinliklerin tanıtılması ayrı bir çalışma olarak hedeflenmiştir. Bilim Tarihi Bölümü, halen iki profesör (Bölüm Başkanı Prof. Dr. Feza Günergun ve Prof. Dr. Mustafa Kaçar), bir doçent (Bölüm Başkan Yardımcısı Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu), iki yardımcı doçent (Yrd. Doç. Dr. Gaye Şahinbaş Erginöz, Yrd. Doç. Dr. Meltem Akbaş²) ve iki araştırma görevlisinden (Araş. Gör. Kaan Ata, Araş. Gör. Gaye Danişan³) oluşan yedi kişilik kadrosuyla çalışmalarını sürdürmektedir.

Lisans Eğitimi

Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın 2004-2010 eğitim-öğretim yılları arasında açmış olduğu zorunlu ve seçmeli derslerin programı aşağıdadır. Bu dönemde Bilim Tarihi Anabilim Dalı, hem Felsefe Bölümü lisans öğrencileri için zorunlu dersler hem de fakültenin diğer bölümlerindeki öğrenciler için seçmeli dersler açmıştır.

* Yrd. Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü, 34459 Beyazıt-İstanbul.

¹ Feza Günergun, "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü'nün kuruluşu ve 1984-94 yılları arasındaki faaliyeti," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, c.1, 1995, s.1-18; Mustafa Kaçar, "Cumhuriyet'in 75. kuruluş yıldönümünde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü," *Türkiye'de Bilim, Teknoloji ve Tıp Tarihi Çalışmaları*, ed. F. Günergun, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Yay. No.3421, Ankara 2000, s. 43-79; Feza Günergun, "İstanbul Üniversitesi'nde Bilim Tarihi'nin Kurumsallaşması: Araştırmalar ve Eğitim Programları (1984-2004)", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Cilt 2, sayı 4, 2004, s. 547-580; Gaye Şahinbaş Erginöz, "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın çalışmaları (2000-2003), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, c.5, sayı 2, 2004, s.117-137.

² Araş. Gör. Dr. Meltem Akbaş, 26 Eylül 2011 tarihinde Yardımcı Doçent kadrosuna atanmıştır.

³ Gaye Danişan, 10 Şubat 2011 tarihinde 50/d Araştırma Görevlisi kadrosuna atanmıştır.

2004-2005 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı

Güz dönemi

Zorunlu Dersler

Türkiye'de Bilim (15-17. Yüzyıl) (2 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Seçmeli Dersler

Eski Çin ve Yunan'da Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

17. ve 18. Yüzyıllarda Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Bahar dönemi

Zorunlu Dersler

Modernleşme Döneminde Türkiye'de Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Seçmeli Dersler

Ortaçağ ve Rönesans'ta Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Teknolojinin Evrimi (2 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı

Güz dönemi

Zorunlu Dersler

Türkiye'de Bilim (15-17. Yüzyıl) (2 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Seçmeli Dersler

Eski Çin ve Yunan'da Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

17. ve 18. Yüzyıllarda Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Avrupa'da Bilimin Kurumsallaşması (2 kr.)

Yrd. Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu

Bahar dönemi

Zorunlu Dersler

Modernleşme Döneminde Türkiye'de Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Seçmeli Dersler

Ortaçağ ve Rönesans'ta Bilim (2 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Teknolojinin Evrimi (2 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Cumhuriyet Türkiye'sinde Bilim Kurumları (2 kr.)

Yrd. Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu

2006-2007 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı

Güz dönemi

Zorunlu Dersler

Bilim Tarihi I (2 kr.)

Yrd. Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu

Yeniçağda Bilimin Kurumsallaşması (2 kr.)

Yrd. Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu

15.-17. Yüzyıllarda Türkiye'de Bilim (2 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

17. ve 18. Yüzyıllarda Bilim (2 kr.) (ZS)

Prof. Dr. Feza Günergun

Bahar dönemi**Zorunlu Dersler**

Bilim Tarihi II (2 kr.)	Yrd. Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
Modernleşme Döneminde Türkiye'de Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun

Seçmeli Dersler

Cumhuriyet Türkiyesinde Bilim Kurumları (2 kr.)	Yrd. Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
Teknolojinin Evrimi (2 kr.)	Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2007-2008 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı**Güz dönemi****Zorunlu Dersler**

Bilim Tarihi I (2 kr.)	Yrd. Doç. Dr. Gaye Ş. Erginöz
Yeniçağda Bilimin Kurumsallaşması (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
15.-17. Yüzyıllarda Türkiye'de Bilim (2 kr.)	Doç. Dr. Mustafa Kaçar
17. ve 18. Yüzyıllarda Bilim (2 kr.) (ZS)	Prof. Dr. Feza Günergun

Bahar dönemi**Zorunlu Dersler**

Bilim Tarihi II (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
Modernleşme Döneminde Türkiye'de Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun

Seçmeli Dersler

Cumhuriyet Türkiyesinde Bilim Kurumları (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
Teknolojinin Evrimi (2 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar

2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı**Güz dönemi****Zorunlu Dersler**

Eski Çin ve Yunan'da Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Bilim Tarihi I (2 kr.)	Yrd. Doç. Dr. Gaye Ş. Erginöz
Yeniçağ'da Bilimin Kurumsallaşması (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
15.-17. Yüzyılda Türkiye'de Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar

Seçmeli Dersler

17. ve 18. Yüzyıllarda Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
--------------------------------------	-------------------------

Bahar dönemi**Zorunlu Dersler**

Bilim Tarihi II (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
Modernleşme Döneminde Türkiye'de Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Teknolojinin Evrimi (2 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar
Cumhuriyet Türkiyesi'nde Bilim Kurumları (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu

2009-2010 Eğitim-Öğretim Yılı Lisans Programı**Güz dönemi****Zorunlu Dersler**

Bilim Tarihi I	Yrd. Doç. Dr. Gaye Ş. Erginöz
Yeniçağ'da Bilimin Kurumsallaşması (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
15.-17. Yüzyılda Türkiye'de Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar

Seçmeli Dersler

17. ve 18. Yüzyıllarda Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
--------------------------------------	-------------------------

Bahar dönemi**Zorunlu Dersler**

Modernleşme Döneminde Türkiye'de Bilim (2 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Teknolojinin Evrimi (2 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar
Bilim Tarihi II (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
Cumhuriyet Türkiyesi'nde Bilim Kurumları (2 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu

Lisansüstü Eğitim

2004-2010 tarihleri arasında üç doktora ve üç yüksek lisans tezi tamamlanmış olup, bu dönemde bir doktora öğrencisi çalışmalarını sürdürmüştür.⁴

Tamamlanan doktora çalışmaları:

- Aziz Nazmi Şakir, *Edirne ve Civarında Osmanlı Kültür ve Bilim Muhitinin Oluşumu*, Savunma tarihi: 17 Kasım 2004 (Danışman: Doç. Dr. Mustafa Kaçar).

Tezde, Osmanlı Devleti'nin kuruluşundan itibaren ilk 150 yıllık döneminde kültür sahasındaki gelişmeler ele alınmıştır. Bu dönemde Osmanlı Devleti'ne başkentlik eden Edirne şehri ve civarındaki bilim ortamının oluşumu; arşiv kaynakları ve ikincil kaynaklardan yararlanılarak, analitik olarak değerlendirilmiştir. Bu amaç doğrultusunda bölgede yaşayan ve Osmanlı kültürüne katkıda bulunan bilim adamlarının hayatları ile bölgede kurulan bilim ve eğitim kurumlarının incelenmesinin yanı sıra, Osmanlı öncesi dönemde Selçuklu, Bizans ve İran gibi kültür ve medeniyetlerin Osmanlı kültürü üzerindeki etkileri de sorgulanmıştır.

- Kishimjan Eshenkulova, *Modern Bilimlerin Türkistan'a Girişi (1800-1917)*, Savunma tarihi: 25 Aralık 2007 (Danışman: Doç. Dr. Mustafa Kaçar).

Bu tez çalışmasında temel olarak modern bilim ve teknolojinin Türkistan'a girişi incelenmiştir. Öncelikle modernleşme süreci öncesinde kurulan klasik eğitim kurumları ele alınarak modern bilim ve teknolojinin hangi yollarla girdiği, modernleşme sürecinin

⁴ 2010 yılından sonra başlayan ve halen devam etmekte olan lisansüstü tez çalışmaları bu listenin dışında tutulmuştur.

ve modernleştirme politikalarının Türkistan toplumu üzerindeki etkisi değerlendirilmiştir.

• Meltem Akbaş, *Osmanlı Türkiyesi'nde Modern Fizik (19. Yüzyıl)*, Savunma tarihi: 26 Mart 2008 (Danışman: Prof. Dr. Feza Günergun).

Bu tez çalışmasında, Osmanlı modernleşmesinin öncüsü olan askeri bilim ve eğitim kurumlarının (Mühendishane-i Berri-i Hümayun, Mekteb-i Bahriye-i Şahane, Mekteb-i Fünun-i Harbiye-i Şahane ve Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane) ders programları, ders kitapları, hocaları ve bilhassa bilim aletleri üzerinden, fiziğin 19. yüzyılda Osmanlı'ya girişi ve kurumsallaşması incelenmiştir.

Tamamlanan yüksek lisans çalışmaları:

• Gülşah Arpacı Eser, *Mekteb-i Harbiye'nin Türkiye'de Modern Bilimlerin Gelişmesindeki Yeri (1834-1876)*, Savunma tarihi: 8 Aralık 2005 (Danışman: Doç. Dr. Mustafa Kaçar).

Bu tez çalışmasında II. Mahmut döneminde modern askeri bilim ve teknikleri bilen subay yetiştirmek amacıyla kurulmuş olan Mekteb-i Harbiye'nin 1834-1876 yılları arasındaki dönemi ve 19. yüzyılda Avrupa'da ortaya çıkan modern bilimlerin Türkiye'deki gelişimi incelenmiştir. Bu amaç doğrultusunda Mekteb-i Harbiye'nin teşkilat yapısı ele alınmış ve burada verilen eğitim-öğretim, Osmanlı Devleti'nde kurulan çağdaş okullarla kıyaslanmıştır.

• Kaan Ata, *Yurtdışında Lisansüstü Öğrenim Görmüş Türk Fizikçilerinin Türkiye'deki Fizik Araştırmaları ve Yüksek Öğretiminin Şekillenmesindeki Rolü (1960-1980)*, Savunma tarihi: 28 Eylül 2006 (Danışman: Prof. Dr. Feza Günergun).

Bu tezde 1960 sonrasında yurtdışında fizik doktorası yapan Türk araştırmacılar belirlenerek, bunların Türkiye'ye geri döndüklerinde Türk fizik öğretimi ve araştırmalarına katkıları incelenmiştir. Basılı kaynakların kullanımı yanında sözlü tarih çalışması da yapılarak bu fizikçileri yurtdışında fizik doktorası yapmaya iten sebepler ile ülke seçiminde etkili olan faktörler tespit edilmiş, deneyimleri ve Türkiye'ye döndüklerinden sonra yaptıkları çalışmalar belirlenmiştir. Bu tezde sadece 1960-1980 yılları arasındaki dönemle yetinilmeyerek, 1960 öncesinde Türkiye içinde ve dışında yapılan doktoralar da araştırılarak, karşılaştırmalı bir değerlendirme yapılmıştır. 1960 öncesinde bu konu hakkında çeşitli yayınlar bulunmasına rağmen, 1960 sonrası hakkındaki bilgilerimiz yetersizdir. Bu tez çalışması, bu eksikliği gidermeye yöneliktir.

• Gaye Danışan, *Türkiye'de Gözlemleri ve Astronomik Gözlemler (1575-1997)*, Savunma tarihi: 3 Temmuz 2009 (Birinci Danışman: Prof. Dr. Füsün Limboz, İ.Ü. Fen Fakültesi; İkinci Danışman: Prof. Dr. Feza Günergun)⁵

⁵ Gaye Danışan tarafından hazırlanmış olan tez, Astronomi ve Uzay Bilimleri Anabilim Dalı'nın Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiş olsa da, tezin ikinci danışmanı Bilim Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyesi olduğu için, bu tez çalışmasına da bu başlık altında yer verilmiştir.

Bu tez çalışmasında onaltıncı yüzyılda İstanbul Rasathanesi'nin kurulmasından, TÜBİTAK Ulusal Gözlemevi'nin (TUG) kurulduğu tarih olan 1997'ye kadar ülkemiz coğrafyasında kurulmuş gözlemevlerinin tarihsel gelişmeleri, donanları ve bu gözlemevlerinde yapılan astronomik gözlemler incelenmiştir.

Tez aşamasında olan doktora çalışmaları

• Kaan Ata, "Barış İçin Atom Programı'nın Türkiye'de Çekirdek Fiziğinin Kurumsallaşmasına Etkisi" (Danışman: Prof. Dr. Feza Günergun).

Lisansüstü dersler:

Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın 2004-2010 yılları arasında uyguladığı yüksek lisans ve doktora ders programları aşağıda verilmiştir.

2004-2005 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı

Güz dönemi

Yüksek lisans

Bilim Devrimi (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

18. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Doktora

Türkiye'de Bilim Dergileri (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

19.-20. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'ye Teknoloji Transferi 83 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Bahar dönemi

Yüksek lisans

Modern Bilimin Türkiye'ye Girişi (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'de Bilim Kurumları (3 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Doktora

Modern Fizik ve Kimyanın Türkiye'ye Girişi (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'de Bilim Aletleri (16.-19. Yüzyıllar) (3 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2005-2006 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı

Güz dönemi

Yüksek lisans

Bilim Devrimi (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Doktora

Türkiye'de Bilim Dergileri (3 kr.)

Prof. Dr. Feza Günergun

Türkiye'ye Teknoloji Transferi (3 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Bahar dönemi

Yüksek lisans

Türkiye'de Bilim Kurumları (3 kr.)

Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Doktora

19.-20. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'de Bilim Aletleri (16.-19. Yüzyıllar) (3 kr.)	Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2006-2007 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı**Güz dönemi****Yüksek lisans**

Bilim Devrimi (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
-----------------------	-------------------------

Doktora

Türkiye'de Bilim Dergileri (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'ye Teknoloji Transferi (3 kr.)	Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Bahar dönemi**Yüksek lisans**

Türkiye'de Bilim Kurumları (3 kr.)	Doç. Dr. Mustafa Kaçar
------------------------------------	------------------------

Doktora

19.-20. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'de Bilim Aletleri (16.-19. Yüzyıllar) (3 kr.)	Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2007-2008 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı**Güz dönemi****Yüksek lisans**

Bilim Devrimi (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
-----------------------	-------------------------

Doktora

Türkiye'de Bilim Dergileri (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'ye Teknoloji Transferi (3 kr.)	Doç. Dr. Mustafa Kaçar

Bahar dönemi**Yüksek lisans**

Türkiye'de Bilim Kurumları (3 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar
------------------------------------	-------------------------

Doktora

19.-20. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'de Bilim Aletleri (16.-19. Yüzyıllar) (3 kr.)	Doç. Dr. Mustafa Kaçar

2008-2009 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı**Güz dönemi****Yüksek lisans**

Bilim Devrimi (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
-----------------------	-------------------------

Doktora

Türkiye'de Bilim Dergileri (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'ye Teknoloji Transferi (3 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar

Bahar dönemi**Yüksek lisans**

Türkiye'de Bilim Kurumları (3 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
------------------------------------	--------------------------

Doktora

19.-20. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'de Bilim Aletleri (16.-19. Yüzyıllar) (3 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar

2009-2010 Eğitim-Öğretim Yılı Lisansüstü Programı**Güz dönemi****Yüksek lisans**

Bilim Devrimi (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
-----------------------	-------------------------

Doktora

Türkiye'de Bilim Dergileri (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'ye Teknoloji Transferi (3 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar

Bahar dönemi**Yüksek lisans**

Türkiye'de Bilim Kurumları (3 kr.)	Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu
------------------------------------	--------------------------

Doktora

19.-20. Yüzyıl Türk Bilim Adamları (3 kr.)	Prof. Dr. Feza Günergun
Türkiye'de Bilim Aletleri (16.-19. Yüzyıllar) (3 kr.)	Prof. Dr. Mustafa Kaçar

Edebiyat Fakültesi dışındaki kurumlarda verilen eğitim

Bilim Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyeleri, 2004-2010 yılları arasında, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi dışındaki kurumların lisans ve lisansüstü programlarında da bilim tarihi öğretimi ihtiyacını giderecek seçmeli dersler vermişlerdir:

Lisans

- Prof. Dr. Feza Günergun, “Bilim ve Uygarlık Tarihi”, İ.Ü.Eczacılık Fakültesi (2kr.), 2005-06 ders yılında F. Günergun tarafından verilen bu ders, 2006-07 öğretim yılından itibaren Yrd. Doç. Dr. Gaye Şahinbaş Erginöz tarafından verilmektedir.
- Prof. Dr. Mustafa Kaçar, “Bilim Felsefesi”, İ.Ü.Fen Fakültesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü, İ.Ü.Fen Fakültesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, İ.Ü. Fen Fakültesi Matematik Bölümü (2kr.)
- Prof. Dr. Mustafa Kaçar, “Bilim ve Teknoloji Tarihi”, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü (3kr.)
- Prof. Dr. Feza Günergun, Prof. Dr. Mustafa Kaçar, Doç. Dr. Sevtap Kadioğlu, Yrd. Doç. Dr. Gaye Şahinbaş Erginöz, “Bilim Tarihi”, İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi (1 kr.) 2009-10 ve 2010-11 ders yıllarında.

• Doç.Dr. Sevtap Kadıoğlu, “Bilim Tarihi,” İ.Ü. Hasan Âli Yücel Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, Matematik Eğitimi Anabilim Dalı (2 kr.), 2009-10 ve 2010-11 dersyllarının güz yarıyılarında.

Lisansüstü

• Prof. Dr. Mustafa Kaçar, “İstanbul Merkezli Bilim ve Eğitim Kurumları 2”, İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü İstanbul Araştırmaları Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı, 3kr.)

• Doç. Dr. Sevtap Kadıoğlu, “Bilim Tarihi (Genel Kültür)”, İ.Ü. Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi (Sosyal Bilimler Enstitüsü Tezsiz Yüksek Lisans Programı, Fen Bilimleri Enstitüsü Tezsiz Yüksek Lisans Programı, 3kr.), 2008 bahar yarıyılında.

Atamalar

- Yrd. Doç. Dr. Mustafa Kaçar, 27.11.2000 tarihinde Doçent unvanı almış ve 13.12.2005 tarihinde 1. derece Doçent kadrosuna atanmıştır.
- Kaan Ata, 28.12.2005 tarihinde 50/d Araştırma Görevlisi kadrosuna atanmıştır.
- Araş. Gör. Dr. Gaye Şahinbaş Erginöz, 09.10.2006 tarihinde Yardımcı Doçentlik kadrosuna atanmıştır.
- Yrd. Doç. Dr. Sevtap Kadıoğlu, 04.12.2007 tarihinde Doçent unvanı almış ve 06.03.2009 tarihinde 1. derece Doçent kadrosuna atanmıştır.
- Doç. Dr. Mustafa Kaçar, 03.04.2008 tarihinde Profesör unvan ve yetkisini almış ve 04.04.2008 tarihinde 1. derece Profesör kadrosuna atanmıştır.

Akademik ve İdari Görevler

- Prof. Dr. Feza Günergun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı başkanlığı (Ocak 2001-2010).
- Prof. Dr. Feza Günergun, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü başkan yardımcılığı (Mart 2002-2010).
- Prof. Dr. Feza Günergun, İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu üyeliği (17 Şubat 2005-17 Şubat 2009).
- Doç. Dr. Mustafa Kaçar, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Doçent temsilcisi olarak Fakülte Yönetim Kurulu üyeliği (5 Haziran 2006-3 Nisan 2008).
- Prof. Dr. Mustafa Kaçar, İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü müdürlüğü (2009 yılı başından itibaren).

Osmanlı Bilimi Araştırmaları dergisi

Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın süreli yayını olan ve Edebiyat Fakültesi tarafından yayımlanan *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Studies in Ottoman Science)*, Türkiye’de bilim tarihi alanında yayımlanan tek akademik dergidir. Prof. Dr. Feza Günergun’un girişimiyle, 1995 yılında yayımlanmaya başlanmış olup halen F.Günergun’un editörlüğünde yayını sürdürmektedir. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yönetim Kurulu’nun 29.05.2001 tarihli kararı

ile “Hakemli Dergi”ye dönüşen dergi, 2001 yılından itibaren yılda iki sayı olarak yayımlanmaktadır. Hakem kurulu Türk ve yabancı bilim tarihçilerinden oluşan dergide, Türk bilim, tıp ve teknoloji tarihiyle ilgili orijinal araştırma makalelerinin yanı sıra, çeviri yazılar, etkinlik ve yayın tanıtımları yer almaktadır. Baskı nüshaları yanında, dergi elektronik olarak da yayımlanmaktadır. <http://www.iudergi.com/tr/index.php/oba/issue/archive> adresinden son yıllarda yayımlanmış sayılara ulaşmak mümkündür. *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, TÜBİTAK ULAKBİM tarafından dizinlenmekte ve ESF (European Science Foundation) tarafından hazırlanan ERIH’te (European Reference Index for the Humanities) listelenen dergiler arasında yer almaktadır.⁶

Bilim Tarihi Anabilim Dalı tarafından düzenlenen kongre, konferans ve toplantılar:

Bilim Tarihi Anabilim Dalı, değişik bilim dallarından yerli ve yabancı bilim adamlarını davet ederek, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’nde çeşitli konferans ve toplantılar düzenlemiştir. Aşağıda, anabilim dalının 2004-2010 yılları arasında düzenlediği toplantıların yanısıra, anabilim dalının davetlisi olarak gelen bilim adamlarının verdiği konferans ve seminerler tarih sırasına göre yer almaktadır.

Kongre, Sempozyum ve Toplantılar

• Türk matematikçisi Ali Kuşçu’nun ölümünün 530. yıldönümü ve matematikçi ve bilim tarihçisi Salih Zeki’nin doğumunun 140. yıldönümü münasebetiyle 20-21 Aralık 2004 tarihlerinde düzenlenen *Ali Kuşçu ve Salih Zeki Sempozyumu*.⁷

Sempozyumda Prof. Dr. Erdal İnönü, “Türkiye’de bilim tarihi ve Salih Zeki” ve Prof. Dr. Jamil Ragep ise “Ali Kuşçu’nun astronomisi ve Kopernik Devrimi’ndeki muhtemel rolü” başlıklı iki konferans vermişlerdir. Sempozyumun kapanış oturumunda ise Salih Zeki çalışmalarının geleceği ile ilgili bir değerlendirme yapılmıştır. Sempozyumda sunulan bildiriler, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergisinin Salih Zeki özel sayısında (Cilt VII, sayı 1, 2005) yayımlanmıştır.

• 14 Ekim 2005 tarihinde düzenlenen, Prof. Dr. Emre Dölen’in 60. Yaşına Armağan olarak hazırlanan *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergisinin özel sayısını (Cilt VI, sayı 2, 2005) takdim toplantısı.

Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın süreli yayını olan *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergisinin özel sayısı (Cilt VI, Sayı 2, 2005), yaptığı çalışmalarla bilim ve teknoloji

⁶ *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*’nın ilk sayısından itibaren bugüne kadar çıkan tüm sayılarının içinde yer alan araştırma makalelerinin künyeleri ve İngilizce özetleri Bilim Tarihi web sayfasında (<http://www.bilimtarihi.org/OBA/oba.htm>) bulunmaktadır.

⁷ Sempozyum programı için bkz. <http://www.bilimtarihi.org/haberler/haber001.htm>

tarihine katkıda bulunan Prof. Dr. Emre Dölen'in 60. yaşına armağan olarak hazırlanmış ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde derginin yazarlarının ve hakemlerinin katıldığı bir tören ile Prof. Dölen'e takdim edilmiştir. Bu takdim toplantısında derginin editörü ve Bilim Tarih Anabilim Dalı başkanı Prof. Dr. Feza Günergun, ayrıca Prof. Dr. Aykut Kazancıgil (İstanbul Üniversitesi emekli öğretim üyesi) ve Prof. Dr. Kostas Gavroğlu (Atina Üniversitesi Bilim Tarihi ve Felsefesi Bölümü) birer konuşma yapmışlardır.

- Türk bilim tarihçisi Prof. Dr. Adnan Adıvar'ın (1882-1955) ölümünün 50. yılı münasebetiyle 28 Kasım 2005 tarihinde düzenlenen *Adnan Adıvar'ı Anma Toplantısı*.

Bilim tarihçisi ve siyaset adamı Prof. Dr. Adnan Adıvar'ın vefatının 50. yılı münasebetiyle İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Genel Kurul Salonu'nda düzenlenen toplantıya Adıvar ailesinin bazı yakınlarının yanı sıra, bilim tarihçileri, akademisyenler ve öğrenciler de katılmıştır. Toplantıda sunulan bildiriler, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergisinin Adnan Adıvar özel sayısında (Cilt VII, sayı 2, 2006) yayımlanmıştır.⁸

- 10-14 Mayıs 2006 tarihleri arasında düzenlenen *International Workshop on the History of Science and Technology Adoption and Adaptation: The Travel of Methods, Techniques and Technologies between Asia and Europe and the Transformations of Know-how* konulu uluslararası bilim ve teknoloji tarihi sempozyumu.⁹

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Bilim Tarihi Anabilim Dalı, 10-14 Mayıs 2006 tarihlerinde Asya ile Avrupa arasındaki bilim ve teknoloji transferinin tarihini konu alan, uluslararası bir sempozyum düzenlemiştir. TÜBİTAK, Sevinç ve Erdal İnönü Vakfı, Sabancı Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi, Institut Français d'Etudes Anatoliennes'in (IFEA) katkılarıyla düzenlenen sempozyum, Prof. Dr. İlber Ortaylı'nın "Avrupa ve Bilimde Osmanlı Modernleşmesi" konusunda verdiği konferans ile açılmıştır. Bilimsel oturumlar İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kurul Odası'nda yapılmıştır. Sempozyumda 10 ayrı ülkeden 29 bilim tarihçisi sunum yapmıştır. Sempozyuma sunulan bildirilerin bir kısmı 2011 yılında yayımlanmıştır: *Science between Europe and Asia*, eds. F.Günergun and D. Raina, Springer, Boston Studies in the Philosophy of Science, vol.275, Dordrecht / Heidelberg / London / New York, 2011, 279 s.

- 10 Mart 2009 tarihinde düzenlenen ve Prof. Dr. Atilla Bir'e armağan olarak hazırlanan *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* dergisinin özel sayısını (Cilt IX, sayı 1-2, 2007/2008) takdim toplantısı.

Osmanlı Bilimi Araştırmaları dergisinin bu sayısı, yaptığı çalışmalarla özellikle Türk-İslam teknoloji tarihine önemli katkılarda bulunmuş olan Prof. Dr. Atilla Bir'e, 2008 yılındaki emekliliği vesilesiyle, armağan olarak hazırlanmış ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde derginin yazarlarının ve hakemlerinin katıldığı bir

tören ile Prof. Bir'e takdim edilmiştir. Bu takdim toplantısı derginin editörü ve Bilim Tarih Anabilim Dalı başkanı Prof. Dr. Feza Günergun'un yaptığı açış konuşmasıyla başlamış ve Prof. Bir'in meslektaşlarının yaptığı diğer konuşmalarla devam etmiştir.

- 18-22 Haziran 2008 tarihleri arasında düzenlenen STEP (Science and Technology in the European Periphery) Çalışma Gurubu'nun, *Çevre Avrupası'nda Bilim ve Teknoloji Tarihi VI. Uluslararası Kongresi (STEP's Vith Meeting, International Symposium on Science and Technology in European Periphery)*.¹⁰

Bilim ve teknoloji transferi konusundaki araştırmalara hakim olan "merkez-çevre" modelini yeniden ele almayı ve tartışmayı hedefleyen STEP Çalışma Gurubu, ilk toplantısını 1999 yılında İspanya, Portekiz, Belçika, Yunanistan, Türkiye, İtalya, Rusya, İsveç ve Danimarkalı bilim tarihçilerinin katılımıyla Barselona'da düzenlemiştir. STEP Çalışma Gurubu'nun İstanbul'da düzenlenen 6. toplantısı ise İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı tarafından İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde düzenlenmiştir. Bu toplantıda Çevre Avrupası'nda bilimsel ve teknolojik amaçlı seyahatler, metin kitapları, bilim ve teknolojinin popülarizasyonu konuları ele alınmıştır.

- 30 Nisan 2009 tarihinde İ.Ü. Fen Fakültesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü ile ortaklaşa düzenlenen *İstanbul Üniversitesi'ne Gelişinin 75. Yılında Ord. Prof. Dr. Wolfgang Gleissberg Günü* başlıklı toplantı.¹¹

Alman astronomi profesörü Wolfgang Gleissberg'in 1933 Üniversite Reformu çerçevesinde İ.Ü. Fen Fakültesi'ne gelişinin 75. yıldönümü anısına İ.Ü. Rektörlüğü Doktora Salonu'nda düzenlenen toplantıda Prof. Gleissberg'in kızı Ingrid Oppermann'a plaket takdiminden sonra, Gleissberg'in meslektaşları, Bilim Tarihi Anabilim Dalı ve Astronomi Bölümü'nden katılımcılar konuşma yapmışlardır. Toplantının sonunda, Ord. Prof. Dr. Wolfgang Gleissberg Salonu'nun açılışı yapılmıştır.

Konferans ve Seminerler

- J. Nehru Üniversitesi (Yeni Delhi) öğretim üyesi Prof. Dr. Dhruv Raina, "Revisiting the Non-emergence of Modern Science in Early Modern South Asia" (Güney Asya'nın Modernleşme Sürecinin Başlangıcında Modern Bilim), 9 Mart 2005 (konferans).

- Sabancı Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Erdal İnönü, "1933 Yılından Önceki Yerli Araştırmacılar", 12 Aralık 2006 (seminer).

- Sabancı Üniversitesi misafir öğretim üyesi Sonja Brentjes, "Patronage of the mathematical sciences in classical and post-classical Islamic societies until 1700", 28 Nisan 2009 (seminer).

⁸ Toplantı ile ilgili geniş bilgi için bkz. <http://www.bilimtarihi.org/haber009.htm>

⁹ Sempozyum programı için bkz. <http://www.bilimtarihi.org/haber011.htm> ve *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VII, sayı 2, 2006, s. 219-221.

¹⁰ Sempozyuma katılan araştırmacıların isimleri ve bildirilerinin başlıkları için bkz. Bilim Tarihi web sayfası (<http://www.bilimtarihi.org/step/step.htm>) ve *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt IX, sayı 1-2, 2007-2008, s. 247-252.)

¹¹ Toplantı programı için bkz. http://www.istanbul.edu.tr/fen/astronomy/Docs/Gleissberg_Gunu.pdf

- Sabancı Üniversitesi misafir öğretim üyesi Sonja Brentjes, "Approaches and methodologies in history of science since 1990", 26 Mayıs 2009 (seminer).
- Sabancı Üniversitesi misafir öğretim üyesi Sonja Brentjes, "Burying the Scientific Revolution", 2 Haziran 2009 (seminer).
- Marmara Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Emre Dölen, "Curie ailesi: Beş Nobel ödüllü sosyalist bir ailenin beş kuşak süren bilimsel ve siyasal öyküsü", 15 Aralık 2009 (seminer).

Bilim Tarihi web sayfası

Bilim Tarihi Anabilim Dalı başkanı Prof. Dr. Feza Günergun'un kişisel girişimleri sonucunda, Türkiye'de Bilim Tarihi alanındaki yayın ve etkinlikleri duyuran bir web sayfası 2005 yılında açılmıştır. Kuruluşundan itibaren Prof. Günergun'un editörlüğünü yürüttüğü www.bilimtarhi.org adresli bu web sayfasının webmaster'i Araş. Gör. Kaan Ata'dır. Temel olarak bilim, teknoloji, tıp ve eczacılık tarihi ile ilgili çeşitli yayın ve etkinlikleri (sempozyum, konferans, sergi vb.) tanıtmayı ve duyurmayı hedefleyen Bilim Tarihi web sayfası, ayrıca araştırmacılar ile konuya ilgi duyanlar arasında iletişimi ve bilgi alışverişini de sağlamaktadır. Bu web sayfası, bilim tarihi ile ilgili yayınları içeren bir *Kitaplık*; yine bilim tarihi ile ilgili Türkçe ve yabancı dergiler ile bildiri kitaplarını tanıtan bölümlerin yanısıra; eski tarihli yayınlarının tanıtıldığı *Geçmişten Yayınlar*; bilim tarihi konusunda Türkiye'de ve dünyada yapılan kongre ve toplantılara yer veren *Duyurular ve Haberler*; *Arşiv*; *Sergi*; üzerinde bilim tarihine yön veren şahsiyetlerin bulunduğu Türkiye ve dünyada basılmış pullardan örnekleri gösteren *Pullarda Bilim*; bir kısmı bugün halen yaşamakta olan Türk bilim insanlarının biyografilerine yer veren *Bilim İnsanları*; daha önce basılmış çeşitli bilim tarihi yazılarının tam metinlerini içeren *E-Metinler* dosyaları ile ziyaretçilerin görüş ve katkılarına yer veren *Mesaj Panosu*'ndan oluşmaktadır.

Sonuç

1984 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü bünyesinde kurulan ve 1989 yılında Bölüm haline dönüştürülen Bilim Tarihi Anabilim Dalı, 2000-2009 yılları arasında tekrar Felsefe Bölümü içinde anabilim dalı olarak çalışmalarına devam etmiştir. Bu dönemde, bilim tarihi lisans ve lisansüstü eğitimi verilmiş, bilimsel çalışma ve araştırmalar sürdürülmüştür. Bilim Tarihi Anabilim Dalı'nın 2004-2009 yılları arasındaki eğitim ve araştırma faaliyetlerinin konu edildiği bu çalışmada lisans ve lisansüstü ders programlarına, anabilim dalında hazırlanan yüksek lisans ve doktora tezlerinin özetlerine ve anabilim dalı mensuplarının yayın listelerine yer verilmiştir. Davet edilen bilim adamları tarafından anabilim dalında verilen konferanslar ve düzenlenen bilimsel toplantıların yanı sıra, anabilim dalı

mensuplarının çeşitli kurumlarda verdikleri dersler ile yurt içi ve yurt dışındaki sempozyumlarda sundukları bildiriler ve verdikleri konferanslar da ele alınmıştır. Bu yazıda ayrıca anabilim dalının süreli yayını ve Türkiye'deki ilk ve tek akademik bilim tarihi dergisi olan *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* (Ed. Feza Günergun) adlı hakemli dergi ile <http://www.bilimtarhi.org> web sayfası da tanıtılmıştır. 2009 yılı sonunda YÖK kararı ile yeniden Bölüm'e dönüştürülen Bilim Tarihi Anabilim Dalı, halen Bölüm olarak eğitim ve araştırma faaliyetlerine devam etmektedir. Bölüm, 2011-2012 eğitim-öğretim yılında, Fakülte'nin çeşitli bölümlerindeki öğrencilere lisans dersleri vermenin yanı sıra, dört yıllık Bilim Tarihi Lisans Programını da başlatmıştır.

EK

BİLİM TARİHİ ANABİLİM DALI / BÖLÜMÜ MENSUPLARININ 2004-2009 YILLARI ARASINDAKİ YAYINLARI VE DİĞER BİLİMSEL ÇALIŞMALARI

FEZA GÜNERGUN

Yayınlar

- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt V, sayı 2, İstanbul 2004, 141 s. (editörlük)
- "Chemical nomenclature in nineteenth-century Turkey", *Traduire, transposer, naturaliser: La formation d'une langue scientifique moderne hors des frontières de l'Europe au XIX e siècle*, eds. Pascal Crozet & Annick Horiuch, Paris: L'Harmattan 2004, s. 201-235. (kitap içinde bölüm)
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VI, sayı 1, İstanbul 2004, 95 s. (editörlük)
- "Zeynep-Kamil Hastanesi'nin kuruluşu ve vakfiyesi", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt V, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2004, s. 1-37 (Şeref Etker ve Abdullah Köşe ile birlikte).
- "Spiridon Mavroyéni Pacha (1817-1902) et sa contribution à la diffusion des sciences médicales dans l'Empire Ottoman" (Spiridon Mavroyéni Paşa (1817-1902) ve Osmanlı İmparatorluğu'nda modern tıbbın yayılmasına katkısı), *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VI, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2004, s. 37-63.
- "İ.Ü. Bilim Tarihi'nin kurumsallaşması: Araştırmalar ve eğitimi programları (1984-2004)", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Bilim Tarihi*, Cilt II, sayı 4, İstanbul 2004, s. 545-580.
- "Turhan Baytop'u anarken", *Turhan Baytop Anma Kitabı*, İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Yayın No. 81, İstanbul 2004, s. 129-133. (kitap içinde bölüm)
- "İslamda ilim ve teknoloji sergisi", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VI, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2004, s.89-95 (tanıtım).
- "Kebikeç, insan bilimleri için kaynak araştırma dergisi, sayı 17 (2004)", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VI, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2004, s.85-87 (tanıtım).

- “Salih Zeki,” *Lexikon der bedeutenden Naturwissenschaftler*, eds. D.Hoffman vd., Bd.3, Spectrum Akademischer Verlag (Elsevier), München 2004, s. 244-245 (ansiklopedi maddesi).
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, İstanbul 2005, 371 s. (editörlük)
- “Mekteb-i Harbiye’de okutulan mimarlık ve inşaat bilgisi dersleri için 1870’li yıllarda yazılmış üç kitap”, *Afife Batur’a Armağan-Mimarlık ve Sanat Tarihi Yazıları*, Literatür Yayınevi, İstanbul 2005, s. 151-163. (kitap içinde bölüm)
- “Osmanlı Mühendis-Mimar Cemiyeti”, *Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 50 Yaşında /1954-2004*, TMMOB Yay., Ankara 2005, s. 41-50. (kitap içinde bölüm)
- “Doktor Kimyager Mehmed Ziya Ülken: Sir William Ramsay’ın Türk Öğrencisi”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 79-116.
- “Emre Dölen Armağanı’nı sunarken”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 1-3.
- “Prof. Dr. Emre Dölen’in özgeçmiş ve yayın listesi”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 4-22.
- “Salih Zeki ve astronomi: Rasathane-i Amire Müdürlüğü’nden 1914 tam güneş tutulmasına”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Salih Zeki Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 97-121.
- “Asar-ı Bakıye ve Salih Zeki üzerine ek bilgiler”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Salih Zeki Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 187-189.
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Salih Zeki Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 1, İstanbul 2005, 200 s. (editörlük)
- “Ali Kuşçu ve Salih Zeki Sempozyumu açış konuşması”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Salih Zeki Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 195-198.
- “İlk Çimento Fabrikamızın Öyküsü 1910-2004, Emre Dölen & Murat Koraltürk”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 359-361 (tanıtım).
- Emre Dölen & Mustafa Kaçar (editörler), “Türk Teknoloji Tarihi”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 361-362 (tanıtım).
- “Mathematicians commemorated: Ali Qushji and Salih Zeki Symposium,” *Newsletter for the History of Science in Southeastern Europe*, No.8, April 2005, s.5-7. (tanıtım)
- “Discourses on history, philosophy and sociology of science in Assos (Turkey),” *Newsletter for the History of Science in Southeastern Europe*, No.8, April 2005, s.7. (tanıtım)
- “Studies in Ottoman Science,” *Newsletter for the History of Science in Southeastern Europe*, No.8, April 2005, s. 8. (tanıtım)

- *Imperialism and Science- Social Impact and Interaction*, Santa Barbara California: ABC-Clio, 2006, 384 s. (kitap yazarlığı, G.N.Vlahakis, I.M.Malaquias, N.M. Brooks, F.Regourd ve D.Wright ile birlikte)
- “Science in the Ottoman World,” *Imperialism and Science*, Ed. G.N. Vlahakis, M. Malaquias, N.M. Brooks, F. Regeourd, D. Wright, Santa Barbara (California): ABC-Clio 2006, s. 71-118, 264-278, 350-56. (kitap içinde bölüm)
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Adnan Adıvar Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 2, İstanbul 2006, 221 s. (editörlük)
- “Türkiye’de hayvanat bahçeleri tarihine giriş,” *I.Ulusal Veteriner Hekimliği Tarihi ve Mesleki Etik Sempozyumu Bildirileri. Prof. Dr. Ferruh Dinçer’in 70’inci yaş anısına*, Ed. Abdullah Özen, Elazığ 2006, s. 185-218. (Elektronik versiyonu: <http://www.bilimtarihi.org/pdfs/yeni.pdf>)
- “1927 öncesi örgütlenmeler,” *50 Yıla Tanıklık – Mimarlar Odası 50. Yılım Kutluyor*. Ed. N. Müge Cengizkan, TMMOB Mimarlar Odası yay., Ankara 2006, s.45-48. (kitap içinde bölüm)
- “Mustafa Sıdkı Efendi’s (d. 1769) translation introducing N. Bion’s mechanical device for predicting eclipses”, *International Symposium on the History of Science and Technology (Adoption and adaptation: The travel of methods, techniques and Technologies between Asia and Europe and the transformations of know-how)*, İstanbul, 10-14 May 2006, *Proceedings*, İstanbul 2006, s. 263-267.
- “İmalat-ı Harbiye Usta Mektebi ve Osmanlı askeri sanayi kurumlarında mesleki ve teknik eğitim üzerine notlar”, *Prof. Dr. Mübahat Kütiükoğlu’na Armağan*, Ed. Zeynep Tarım, Ertuğ, İstanbul Üniversitesi Yayın No. 4636, İstanbul 2006, s. 467-494. (kitap içinde bölüm)
- “Einstein ile görüşen 4. Türk bilim adamı”, *Cumhuriyet Bilim Teknoloji*, Yıl: 20, sayı 1024, 3 Kasım 2006, 1024/5.
- “Adnan Adıvar’ın bilim tarihi çalışmaları: *Osmanlı Türklerinde İlim*’den önce ve sonra”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Adnan Adıvar Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2006, s. 13-54.
- “Türk bilim tarihinin gelişimine tanıklık: Adnan Adıvar-George Sarton mektuplaşması”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Adnan Adıvar Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2006, s. 87-110.
- “Salih Zeki’nin ölüm yıldönümü ile ilgili bir belge (1925)”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Adnan Adıvar Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2006, s. 187.
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Celal Saraç’a Doğumunun 100. yılı için)*, Cilt VIII, sayı 1, İstanbul 2006, 168 s. (editörlük)
- “Celal Saraç ve bilim tarihi: Gaston Bachelard’ın esinlediği arayışlar”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VIII, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2006, s. 1-37.
- “İstanbul Üniversitesi’nin yerleşim tarihçesi üzerine notlar”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VIII, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2006, s. 135-161. (Sevta Kadioğlu ile birlikte)

- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VIII, sayı 2, İstanbul 2007, 109 s. (editörlük)
- "A history of Istanbul University", *Istanbul University Erasmus Student Information Package*, March 2007, s. 13-25. (Sevtap Kadioğlu ile birlikte)
- "Ottoman encounters with European science: sixteenth- and seventeenth- century translations into Turkish" in *Cultural Translation in Early Modern Europe*, Ed. Peter Burke & R. Po-chia Hsia, Cambridge University Press, 2007, s.192-211. (kitap içinde bölüm)
- "İstanbul Üniversitesi'nde fen bilimlerinde araştırmanın kurumsallaşması: 1933 Reformu'nu izleyen otuz yıl içinde yapılan doktoralar," *Türkiye'de Üniversite Anlayışının Gelişimi (1861-1961)*, Yay. Haz. N.K.Aras, E.Dölen, O.Bahadır, TÜBA Yay., İstanbul 2007, s. 163-189, 501-517. (kitap içinde bölüm, Kaan Ata ile birlikte)
- "İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde araştırmanın kurumsallaşması: 1933 Reformu'nu izleyen otuz yıl içinde yapılan doktoralar," *Türkiye'de Üniversite Anlayışının Gelişimi (1861-1961)*, Yay. Haz. N.K.Aras, E.Dölen, O.Bahadır, TÜBA Yay., İstanbul 2007, s. 190-213, 518-526. (kitap içinde bölüm)
- "A brief history of science and technology in the Ottoman World," *Waseda Journal of Islamic Sciences*, Vol. 3, 2007, s. 131-140.
- "Matematiksel bilimlerde ilk Türkçe dergi: *Mebahis-i İlmiye (1867-69)*", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VIII, sayı 2, İstanbul 2007, s. 1-42.
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Atilla Bir Armağanı)*, Cilt IX, sayı 1-2, İstanbul 2007-2008, 252 s. (editörlük)
- "Deneylerle elektriği tanıtan bir Türkçe eser: Yahya Naci Efendi'nin *Risale-i Seyyale-i Berkiyye'si*", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Atilla Bir Armağanı)*, Cilt IX, sayı 1-2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2007-2008, s. 19-50.
- "Çevre Avrupası'nda Bilim ve Teknoloji VI. Uluslararası Kongresi", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Atilla Bir Armağanı)*, Cilt IX, sayı 1-2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2007-2008, s. 247-252 (tanıtım).
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt X, sayı 1, İstanbul 2008, 211 s. (editörlük)
- "Darülfünun kimya eğitiminde reform: I. Dünya Savaşı yıllarında İstanbul'a gelen üç Alman Kimyager," *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt X, sayı 1, 2008, s. 47-90.
- "Zeynep-Kamil Hastanesi (1875): Romantik tarihçiliğin gölgesinden bir çıkış denemesi," *Prof. Dr. Ali Haydar Bayat Anısına Düzenlenen Osmanlı Sağlık Kurumları Sempozyumu, 2 Haziran 2007 (İstanbul)*, Ed. B. Özaltay, N. Yıldırım, İstanbul 2008, Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, s. 147-169. (Şeref Etker ile birlikte)
- "Waqf endowment for modern healthcare: Zeynep and Kamil private charitable hospital in Istanbul (1875)," *The Development of Modern Medicine in Non-Western Countries: Historiographical Perspectives*, Ed. H. Ebrahimnejad, Cambridge: Routledge, 2009, s. 82-107. (Şeref Etker ile birlikte)(kitap içinde bölüm).
- "Medicine," *Encyclopedia of the Ottoman Encyclopedia*, Ed. Gábor Ágoston, Bruce Masters, Facts on File Inc., New York 2009, s. 357-362. (ansiklopedi maddesi, Şeref Etker ile birlikte)

- "Sciences" *Encyclopedia of the Ottoman Encyclopedia*, Ed. Gábor Ágoston, Bruce Masters, Facts on File Inc., New York 2009, s. 506-511. (ansiklopedi maddesi)
- Erdal İnönü, *1923-1966 Döneminde Türkiye'nin Astronomi ve Astrofizik Dallarındaki Araştırmalara Katkısını Gösteren Bir Bibliyografya ve Bazı Gözlemler*, TÜBA Yay., Ankara 2009, 126 s. (Ed.Yrd. E. Çolpan) (editörlük)
- "Chemical laboratories in nineteenth-century İstanbul: A case-study on the laboratory of the Hamidiye Etfal Children's hospital," *Spaces and Collections in the History of Science*. Ed. Marta C. Laurencó and Ana Carneiro. Lisbon: Museum of Science of the University of Lisbon, 2009, s.91-101.
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt X, sayı 2, İstanbul 2009, 151 s. (editörlük)
- Ahmed Muhtar Paşa'nın tasarladığı taşınabilir güneş saati ve kullanımını açıklayan 'El basitesi risalesi', *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt X, sayı 2, İstanbul 2009, s. 1-12. (Atilla Bir ile birlikte)
- "Prof. Dr. Asuman Baytop'un kısa biyografisi, bilimsel çalışmaları ve yayınları," *Türkiye'de Bilim ve Kadın Kongresi Bildirileri*, Yay. Haz. G. Naymansoy, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yay. No. 165, Eskişehir 2009, s.151-161. (Sevtap Kadioğlu ile birlikte)
- *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt XI, sayı 1-2, İstanbul 2009/2010, 368 s. (editörlük)
- "Asuman Baytop'un özgeçmişi, botanik gezileri, bitki koleksiyonu, kitapları, yayın listesi", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt XI, sayı 1-2, 2009/2010, s. 5-34.
- "Osmanlı donanma gemilerinin ilaç sandıkları: XIX. yüzyılın ilk yarısına ait notlar", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt XI, sayı 1-2, 2009/2010, s.235-258.
- "Mekteb-i Tıbbiye-yi Şahane'nin 1870'li yılların başındaki doğa tarihi koleksiyonu", *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt XI, sayı 1-2, 2009/2010, s. 337-344 (çeviri).

Bildiri ve konferanslar

- "Truva'da ünlü bir hekim: Dr. Rudolph Virchow", Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi Çalışma Grubu'nun 2. Ulusal Sempozyumu, Assos, 18-20 Haziran 2004 (Şeref Etker ile birlikte).
- "History of Science in Turkey: Emergence, current approaches and future directions", Bologna Üniversitesi Felsefe Bölümü Bilim Tarihi Yaz Okulu, 29 Ağustos-4 Eylül 2004.
- "A brief survey of science and technology in the Ottoman Empire (1400-1900)," İTÜ Elektrik-Elektronik Fakültesi ile Japonya'nın Weeda Üniversitesi tarafından ortaklaşa düzenlenen Turkish-Japanese Workshop on Advanced Science and Technology toplantısı, 14-15 Eylül 2005.
- "In search of Islamic and Turkish contributions: The beginnings of history of science studies in Turkey (1st half of the 20th c.)", Sciences in Asia: Representations and Historiography, 17th-20th Centuries, The Needham Research Institute, Cambridge (İngiltere), 13-15 Ocak 2005.

- “Osmanlıda bilim ve teknoloji”, İ.T.Ü. Elektrik-Elektronik Fakültesi Güz Dönemi Konferansları I, 22 Kasım 2005.
- “Mustafa Sıdkı Efendi's (d. 1769) translation introducing N. Bion's mechanical device for predicting eclipses”, International Workshop on the History of Science and Technology Adoption and adaptation: the travel of methods, techniques and technologies between Asia and Europe and the transformations of know-how, 10-14 Mayıs 2006.
- “Doğu ve Batı bibliyografya tarihinden örnekler ve Prof. Dr. Erdal İnönü'nün bilimsel bibliyografya çalışmaları”, Erdal İnönü'nün 80. Yaşı Toplantısı, Boğaziçi Üniversitesi, 5-6 Haziran 2006.
- “‘From quina quina to quinine law’: A literary history in the westernisation of Turkish medicine”, III. Uluslararası Asya Tıp Tarihi Kongresi (Third International Conference of the Asian Society for History of Medicine; teması: Health and Medicine in History: East-West Exchange), Jawaharlal Nehru Üniversitesi (New Delhi), Asya Tıp Tarihi Cemiyeti, 2-4 Kasım 2006 (Şeref Etker ile birlikte).
- “Science in the Ottoman Empire (14th-18th centuries) / Osmanlı Türkiye'si'nde (14.-18. yüzyıllar) bilim ve eğitim”, Jawaharlal Nehru Üniversitesi Sosyal Bilimler Okulu Eğitim Bilimleri Merkezi (Zakir Husain Centre for Educational Studies), 7 Kasım 2006.
- “The chemical laboratory of the ‘Hamidiye Etfal’ Children’s Hospital, Istanbul”, 19th Century Chemistry: Spaces and Collections, Lizbon (Portekiz), 1-4 Şubat 2007.
- “Erdal İnönü'nün ‘Cumhuriyet dönemi bilimini değerlendirme projesinin yeni halkası: ‘Astronomi ve Astrofizik Bibliyografyası’, Erdal İnönü Günü, İstanbul Kültür Üniversitesi, 20 Şubat 2009.
- “Mühendislik Bilgisi’ ile ‘Tarihe İlgî’nin ürünü: Prof. Dr. Atilla Bir’in teknoloji tarihi araştırmaları”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları Dergisi*’nin Prof. Dr. Atilla Bir için hazırlanan Armağan Sayısı’nı sunuş toplantısı, İstanbul Üniv. Edebiyat Fakültesi, 10 Mart 2009.
- “Türkiye’de bilim ve teknoloji mirasının durumu ve korunması,” Uluslararası Anıtlar ve Siteler Konseyi ICOMOS -Türkiye tarafından düzenlenen Dünya Anıtlar ve Siteler Günü’nde yapılan konuşma, İTÜ Taşkışla, 18 Nisan 2009.
- “İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi’nde yabancı astronomlar (1933-1958),”, İstanbul Üniversitesi’ne gelişinin 75. Yılında Ord. Prof. Dr. Wolfgang Gleissberg Günü, İ.Ü. Fen Fakültesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü ve İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı, 30 Nisan 2009 (Sevtap Kadioğlu ile birlikte).
- “A 17th century Turkish translation of Ulugh Beg’s Zij”, *International Scientific Conference on Mirzo Ulughbeg and his contribution to the development of the world science*”, Özbekistan Bilimler Akademisi, Samarkand, 9-11 Haziran 2009.
- “Trained in Europe to serve the state: Preliminary remarks on Ottoman engineers of the 19th century,” XIIIth International Congress of History of Science and Technology, Budapeşt, 28 July–2 August 2009.

- “Türkiye’de Güneş ve Ay tutulmalarına dair gözlemler hakkında tarihsel notlar,” 2009 Uluslararası Astronomi Yılı Etkinlikleri çerçevesinde düzenlenen Galileo ve Modern Bilim Anlayışı Sempozyumu, Kastamonu Üniversitesi, 16 Ekim 2009.

Bilimsel araştırma projeleri

- Selanik Üniversitesi tarafından Prof. Dr. E. Varella’nın yürütücülüğünde gerçekleşen *Investigation, Revival and Optimisation of Traditional Mediterranean Colouring Technology for the Conservation of the Cultural Heritage* başlıklı Avrupa Birliği Projesi’nde “Traditional Natural Colouring Techniques Applied on Artefacts in the Mediterranean Area” bölümü (Almanya, Avusturya, Türkiye, Yunanistan, Fas ve Ürdün olmak üzere 6 ülkeden 8 partnerin katıldığı projenin Türkiye’deki bilim tarihi danışmanı) (01.01.2006-31.12.2008)
- “Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi Çalışma Grubunun 2.Ulusal Sempozyumu” için TÜBİTAK’tan Bilimsel Toplantı Desteği Projesi’nde yürütücü (2004).
- “Cumhuriyet dönemi basınında bilim, teknoloji ve tıp (Cumhuriyet Gazetesi 1928-1958)”, Normal Proje No.363/03062005, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde yürütücü (2005-2008).
- “Chemical nomenclature in nineteenth century Turkey”, Proje No: BYP - 660/28032005, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde yürütücü (2005).
- “International Symposium on Science and Technology” için TÜBİTAK’tan Bilimsel Toplantı Desteği projesinde yürütücü (2006).
- “From quina quina to Quinine Law: A Literary History in the Westernisation of Turkish Medicine” (Third International Conference of the Asian Society for History of Medicine, 2-4 November 2006), Proje No: UDP-870/14092006, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde yürütücü (2006).
- “The chemical laboratory of the Hamidiye Etfal Children’s Hospital, Istanbul” (International Conference 19th century Chemistry: Spaces and Collections, Lizbon, 1-4 Şubat 2007.), Proje No: UDP-890/22122006, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde yürütücü (2007).
- “Avrupa’dan Türkiye’ye bilim ve teknoloji girişi: Ondokuzuncu yüzyıl için bir araştırma”, Proje No: BYP1898, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde yürütücü (2007).
- “Kültür mirası kağıt koleksiyonlarının korunması, restorasyonu için temizleme ve koruma teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulanması” başlıklı DPT projesinde araştırmacı (2007).
- “Kültür mirası kağıt koleksiyonlarının korunması, restorasyonu için temizleme ve koruma teknolojilerinin geliştirilmesi ve uygulanması – müzeler, kütüphaneler ve arşivler” başlıklı COST projesinde araştırmacı (2007).
- “Trained in Europe to serve the state: Preliminary remarks on Ottoman engineers of the 19th century”, Proje No: UDP 3338/23022009, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesi (23th International Congress of History of Science and Technology, Budapeşte, 27 Temmuz–2 Ağustos 2009).

- “Türkiye’ye teknik bilgi aktarımında Avrupalı mühendislerin rolü: Ondokuzuncu yüzyıl için bir kaynak araştırması”, Proje No: BYP3209, İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi projesinde yürütücü (2009).

Diğer etkinlikler

- 3-7 Mayıs 2004 tarihleri arasında, Université Paris 5’e bağlı Eczacılık ve Tıp fakülteleri kitaplıklarında, Bibliotheque Nationale ve Ecole des Langues Orientales kütüphanelerinde incelemelerde bulunmuş ve CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique) içindeki bilim tarihi çalışmaları yapan grupların araştırmacılarıyla görüşmeler yapmıştır.
- 22-26 Kasım 2004 tarihleri arasında Johann Wolfgang Goethe Üniversitesi Arap-İslam Bilimleri Tarihi Enstitüsü (Frankfurt) kütüphanesinde ve müzesinde incelemelerde bulunmuştur.
- 2005 tarihinden itibaren <http://www.bilimtarihi.org> adresli Bilim Tarihi web sayfasının kurucusu ve editörüdür.
- Science and Technology in the European Periphery (STEP) adlı uluslararası bilim tarihi topluluğu tarafından 1-3 Haziran 2006 tarihinde İspanya-Menorca’da düzenlenen “Science and Technology in European Periphery (Avrupa Çevresinde Bilim ve Teknolojinin Popülerleştirilmesi)” konulu beşinci uluslararası toplantıya gözlemci olarak katılmıştır (Meltem Akbaş ile birlikte).
- İ.Ü. Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi’nden alınan BYP1898 projesi çerçevesinde 23.11.2008-5.12.2008 tarihleri arasında Londra’da The National Archives’da ve British Library’de araştırma yapmıştır.

MUSTAFA KAÇAR

Yayınlar

- “Osmanlılarda askeri teknik eğitim”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Bilim Tarihi*, Cilt 2, sayı 4, İstanbul 2004, s. 455-469.
- “Türk Bilim Tarihi Kurumu (TBTK) ve bilim tarihi çalışmalarındaki yeri”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Bilim Tarihi*, Cilt 2, sayı 4, İstanbul 2004, s. 581-593.
- “Türklerde bilim”, *Türk Tarihi ve Kültürü*, Ed. Cemil Öztürk, Pegem A. Yay., Ankara 2004, s. 369-392.
- “El-Cezeri’nin batır türden bir süreölçeri (tarcahar)”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 23-33 (Atilla Bir ve Mahmut Kayral ile birlikte).
- “Pascal ve teoremi”, *Bilim Tarihi Araştırmaları*, sayı 01, Ed. Erkan Baş, İstanbul (Ekim) 2005, s. 78-82 (Atilla Bir ve Mahmut Kayral ile birlikte).
- “Salih Zeki, teslis-i zaviye konusundaki “Bir Hendese Meselesi” adlı yazı dizisi”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Salih Zeki Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s.45-65 (Atilla Bir ile birlikte).

- “Pascal’ın hesap makinesi”, *Bilim Tarihi Araştırmaları*, sayı 02, Ed. Erkan Baş, İstanbul (Kış) 2006, s. 113-121 (Atilla Bir ile birlikte).
- “The Transfer of know-how and the contributions of Sébastien Le Roy to Ottoman shipbuilding (1784-1789)”, *International Symposium on the History of Science and Technology (Adoption and adaptation: The travel of methods, techniques and Technologies between Asia and Europe and the transformations of know-how)*, İstanbul, 10-14 May 2006, *Proceedings*, İstanbul 2006, s. 135-144.
- “The clockmaker family Meyer in İstanbul and the modified mechanical clock presented to the Ottoman Sultan”, *International Symposium on the History of Science and Technology (Adoption and adaptation: The travel of methods, techniques and Technologies between Asia and Europe and the transformations of know-how)*, İstanbul, 10-14 May 2006, *Proceedings*, İstanbul 2006, s. 115-128 (Atilla Bir ve Şinasi Acar ile birlikte).
- “Osmanlı coğrafya ve astronomi tarihinde Cihannüma”, *Sosyoloji ve Coğrafya, Türk Sosyolojisi Araştırmaları*, Sosyoloji Yıllığı-Kitap 15, Yay. Haz. Ertan Eğribel-Ufuk Özcan, İstanbul (Haziran) 2006, s. 536-546.
- “İlk osmanlı mühendisleri”, *Prof. Dr. Mübahat S. Küttükoğlu’na Armağan*, Ed. Zeynep Tarım Ertuğ, İstanbul Üniversitesi Yayın No: 4636, Edebiyat Fakültesi Yayın No: 3443, İstanbul 2006, s. 495-510.
- “ ‘Osmanlı bilimi’ kavramının oluşumu ve günümüz bilim tarihçiliği”, *Essays in Honour of Ekmeleddin İhsanoğlu*, vol. I, Ed. Mustafa Kaçar-Zeynep Durukal, İstanbul 2006, s.393-413.
- “Pioneers of automatic control systems”, *Essays in Honour of Ekmeleddin İhsanoğlu*, vol. I, Ed. Mustafa Kaçar- Zeynep Durukal, İstanbul 2006, s.557-566, (Atilla Bir ile birlikte).
- “Antik haberleşme/Ancient communications”, *Dünden Yarına Haberleşmenin Serüveni / The Story of Communications Past to Future*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2007, s.19-37. (Atilla Bir ile birlikte)
- “Telgrafın doğuşu ve haberleşmede devrim / Birth of telegraphy and communications revolution”, *Dünden Yarına Haberleşmenin Serüveni / The Story of Communications Past to Future*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2007, s.85-92.
- “Cumhuriyet’in devraldığı yüksek öğretim mirası”, *Sosyoloji Yıllığı, Kitap 16: Bilim Sosyolojisi (Bilim Tarihi ve Yöntem)*, Ed. Ertan Eğribel-Ufuk Özcan, İstanbul 2007, s. 693-720.
- “Tersâne Hendesehânesi’nden Bahriye Mektebi’ne Mühendishâne-i Bahrî-i Hümayûn”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Atilla Bir Armağanı)*, Cilt IX, sayı 1-2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2007-2008, s. 51-77.
- *360 Yıllık Bir Öykü Cihânnümâ / The Book of Cihannuma, A 360 Year-old Story*, Ed. Bülent Özükan, Boyut Yayın Grubu, İstanbul 2008 (O.Koloğlu, B. Özükan ve M. Öneş ile birlikte hazırlayan).
- “Osmanlı coğrafya ve astronomi tarihinde Cihânnümâ”, *360 Yıllık Bir Öykü Cihânnümâ / The Book of Cihannuma, A 360 Year-old Story*, Ed. Bülent Özükan, Boyut Yay. İstanbul 2009, s. 29-116.

- “Kadızedeliler hareketi: Osmanlı İmparatorluğu'nda şeriate dayalı bir reform teşebbüsü”, *Doğumunun 400. Yıldönümünde Kâtip Çelebi*, Yay. Haz. Bekir Karlığa, Mustafa Kaçar, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. Ankara 2009, s. 43-56 (Semiramis Çavuşoğlu ile birlikte).
- “Cihannüma'da evren ve Yer'in belirlenmesi”, *Doğumunun 400. Yıldönümünde Kâtip Çelebi*, Yay. Haz. Bekir Karlığa, Mustafa Kaçar, TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. Ankara 2009, s. 89-112 (Atilla Bir ile birlikte).
- “Cihannüma'da haritacılık”, *Doğumunun 400. Yıldönümünde Kâtip Çelebi*, Yay. Haz. Bekir Karlığa, Mustafa Kaçar, TC. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay. Ankara 2009, s. 113-142 (Atilla Bir ile birlikte).
- Bruce Stephenson, M. Bolt, A. F. Friedman, *Gökyüzü Tarihi, Tarih Boyunca Araçlar ve İmgeler, Berraklaşan Evren*, Boyut Yay. İstanbul 2009 (Atilla Bir ile birlikte çevirmen).
- “Evolution, functioning and capacity of the Mediterranean windmills”, *XXIII International Congress of History of Science and Technology, Book of Abstracts & List of Participants, 28 July–2 August 2009*, Budapeşte-Macaristan (Atilla Bir ile birlikte).

Bildiri ve seminerler

- “Üsküdar humbarahanesi ve ulufeli humbaracılar”, II. Üsküdar Sempozyumu, Üsküdar Belediyesi Kültür Merkezi, 12-14 Mart 2004.
- “İslam ince teknolojisinde hiyel geleneği: Benu Musa Kardeşler, el-Cezeri, Takiyüddin bin Maruf”, Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi Çalışma Grubu'nun 2. Ulusal Sempozyumu, Assos, 18-20 Mayıs 2004 (Atilla Bir ile birlikte).
- “The use of water-wheels in the Near East and the Balkans”, Ekrem Hakkı Ayverdi and Ottoman Architecture in the Balkans, Mostar (Bosna Hersek), 24-25 Temmuz 2004 (Atilla Bir ile birlikte).
- “Osmanlı dönemi bilgi transferi”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Semineri, 9 Kasım 2004.
- “German emperor Wilhelm II's journey to Bilad al-Sham (October-November 1898)”, International Congress on Bilad al-Sham during the Ottoman Era, Damascus / Şam, 26-30 Eylül 2005.
- “Mühendishaneden Teknik Üniversiteye”, İ.T.Ü. Elektrik-Elektronik Fakültesi Güz Dönemi Konferansları I, 14 Kasım 2005.
- “İslam'da hiyel geleneği ve Taküyüttin el-Rasit'in *Turukus Seniyye* adlı eseri”, Göge Bakan Adam: Takiyüttin Rasit'in Ölümünün 420. Yıldönümünü Anma Toplantısı, Bilim Sanat Vakfı, İstanbul 19 Kasım 2005 (Atilla Bir ile birlikte).
- “Demirköy Osmanlı top dökümhanesinin tarihi gelişimi”, II. Türk Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi, Türk Bilim Tarihi Kurumu & Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi, İstanbul, 30-31 Ekim 2006 (Gülsün Tanyeli ile birlikte).
- “Antik dönem, Ortaçağ ve günümüzde kilit ve anahtar”, II. Türk Bilim ve Teknoloji Tarihi Kongresi, Türk Bilim Tarihi Kurumu & Isparta Süleyman Demirel

- Üniversitesi Mimarlık ve Mühendislik Fakültesi, 30-31 Ekim 2006 (Atilla Bir ve Semra Saraçoğlu ile birlikte).
- “Teknolojide 800 yıllık önderlik (780-1580), Benu Musa, el-Cezeri ve Takiyüddin”, Sınai Mülkiyetin 135. Yılı Etkinlikleri, Türk Patent Enstitüsü Enformasyon, Dokümantasyon ve Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Ankara, 16 Kasım 2006, (Atilla Bir ile birlikte).
- “Türk okçuluğu”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Semineri, 21 Kasım 2006.
- “Osmanlı arşiv belgelerine göre 16.-19. yüzyıllarda Samakocuk'ta demir üretimi”, Türkiye'de Endüstri Arkeolojisi (2006 Yılı Disiplinler Arası Demirköy Projesinin Ön Sonuçları), Türk Bilim Tarihi Kurumu & Hollanda Araştırma Enstitüsü, 2 Mart 2007 (Gülsün Tanyeli ile birlikte).
- “Türklerde yay ve ok teknolojisi”, Eskiçağ'dan Modernçağ'a Ordu: Oluşum, Teşkilat ve İşlev, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Araştırma Merkezi, 14-16 Mayıs 2007 (Atilla Bir ile birlikte)
- “Cumhuriyetimizin devraldığı bilim”, Türk İnkılabına Bakışlar konulu toplantının “Atatürk'ten Günümüze Cumhuriyetin İlim Politikaları ve Müesseseleri” başlıklı panel bölümü, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, 27-28 Ekim 2008.

Bilimsel araştırma projeleri

- “İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Darülfünun Arşivi Tasnifi, Transkripsiyonu ve Dijital Ortama Aktarılması” başlıklı projede yürütücü, İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi (2007--).

Diğer etkinlikler

- 1 Ocak 2006 tarihinde Teknoloji Kanalı'nda yayınlanan *Teknodialog* programında “İslam Biliminin 800 Yılı (785-1585)” konulu oturuma katılım (Atilla Bir ile birlikte).
- 15-16 Mayıs 2006 tarihlerinde IAS-NRI tarafından Leiden'de düzenlenen “Europe, Asia, and Science: Comparisons, Exchanges, and Representation” konulu atölye çalışmasına katılım.
- 20 Aralık 2006-25 Mart 2007 tarihleri arasında düzenlenen Yapı Kredi Vedat Nedim Tör Müzesi'nde sergilenen “*Nur-ı Didem Kızım Hamidem*” *Dünden Yarına Haberleşmenin Serüveni* Sergisi'nin danışmanlığı (Selim Eyüboğlu ile birlikte).

SEVTAP KADIOĞLU

Yayınlar

- “Ziraat ve Sınat Tercüme-i Fünun Odaları Mecmuası üzerine bir inceleme”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt V, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2004, s. 39-60.

- “1933 Üniversite Reformu hakkında bir bibliyografya denemesi”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Bilim Tarihi*, Cilt 2, sayı 4, İstanbul 2004, s. 471-491.
- “Hakkı Erzurumi, İbrahim”, *Lexikon der bedeutenden Naturwissenschaftler*, 3/2, Ed. Dieter Hoffmann, Hubert Laitko, Staffan Müller-Wille, Netherlands (Juni) 2004, s. 147-148. (ansiklopedi maddesi)
- “İshak Efendi”, *Lexikon der bedeutenden Naturwissenschaftler*, 3/2, Yay. Haz. Dieter Hoffmann, Hubert Laitko, Staffan Müller-Wille, Netherlands (Juni) 2004, s. 268-269. (ansiklopedi maddesi)
- “Osmanlı Devleti’nde Bilim ve Eğitim Anlayışındaki Değişmeler ve Mühendishanelerin Kuruluşu, Mustafa Kaçar”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Bilim Tarihi*, Cilt 2, sayı 4, İstanbul 2004, s. 727-730 (tanıtım).
- “Bursa Ziraat Cemiyeti (1927) ve yayını *Asrî Çiftçi*”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergün, İstanbul 2005, s. 265-286.
- “Osmanlı döneminde Türkiye’de ziraat okulları üzerine notlar ve ‘Tedrisat-ı Ziraiye Nizamnamesi’”, *Kutadgubilig*, sayı 8, İstanbul (Ekim) 2005, s. 239-257.
- “Salih Zeki ve çevresi”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VII, sayı 1, Ed. Feza Günergün, İstanbul 2005, s. 155-168.
- “Ali Kuşçu ve Salih Zeki Sempozyumu (20-21 Aralık 2004)”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VII, sayı 1, Ed. Feza Günergün, İstanbul 2005, s. 193-194. (tanıtım).
- “İstanbul Üniversitesi’nin yerleşim tarihçesi üzerine notlar”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VIII, sayı 1, Ed. Feza Günergün, İstanbul 2006, s. 135-163. (Feza Günergün ile birlikte)
- “A history of Istanbul University”, *Istanbul University Erasmus Student Information Package*, March 2007, s. 13-25 (Feza Günergün ile birlikte)
- “Popularizing science in Turkey during World War II: A case study on the journal *Fen ve Teknik (Science and Technique)*”, *Çevre Avrupasında Bilim ve Teknoloji Tarihi VI. Kongresi*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İstanbul, 18-22 Haziran 2008.
- “Clemens Mehmet Emin Bosch (1899-1955): A scientist who contributed to the studies on ancient history and numismatics in Turkey”, SOMA 2007 (Proceedings of the XIth Symposium on Mediterranean Archaeology, Istanbul Technical University, 24 and 29 April 2007), Ed. Çiğdem Özkan Aygün, BAR (British Archaeological Reports) International Series 1900, Archaeopress Publishers of British Archaeological Reports, Oxford 2009, s. 166-170. (Gaye Erginöz ile birlikte).
- “Osmanlı’da modernleşme döneminde fen bilimlerinin gelişimi”, *Sosyoloji Yılığ*, Kitap 16: Bilim Sosyolojisi (Bilim Tarihi ve Yöntem), Ed. Ertan Eğribel-Ufuk Özcan, İstanbul 2007, s. 721-746.
- Gert Schubring, “Hüseyin Tevfik Paşa: Lineer Cebir’in mucidi”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt VIII, sayı 2, Ed. Feza Günergün, İstanbul 2007, s. 49-54. (çeviri)

- “Walther Penck’in Türkiye’deki çalışmaları”, *İstanbul Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Yer Bilimleri Dergisi*, Cilt XX, sayı 1, İstanbul 2007, s. 1-18.
- “Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü’nde mülteci bilim adamları”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Atilla Bir Armağanı)*, Cilt IX, sayı 1-2, Ed. Feza Günergün, İstanbul 2007-2008, s. 183-197.
- “Gerhard Kessler’in Türk sosyolojisine katkıları”, *Sosyoloji Yılığ*: 18, İstanbul 2009, s.438-456. (kitap içinde bölüm, Gaye Erginöz ile birlikte)
- “Darülfünun”, *Encyclopedia of the Ottoman Empire*, Ed. Gábor Ágoston, Bruce Masters, New York: Facts On File, 2009, s.175-177.
- “Mühendishane”, *Encyclopedia of the Ottoman Empire*, Ed. Gábor Ágoston, Bruce Masters, New York: Facts On File, 2009, s. 395-396.
- “Shemseddin Sami’s treatise of astronomy Gök (Sky): An effort in the Way of Formation of Turkish Scientific Language”, *XXIII International Congress of History of Science and Technology, Book of Abstracts & List of Participants, 28 July–2 August 2009*, Budapeşte-Macaristan.
- “Prof. Dr. Asuman Baytop’un kısa biyografisi, bilimsel çalışmaları ve yayınları,” *Türkiye’de Bilim ve Kadın Kongresi Bildirileri*, Yay. Haz. G. Naymansoy, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yay. No. 165, Eskişehir 2009, s.151-161. (Feza Günergün ile birlikte)

Bildiri ve seminerler

- “Bilim kurumları tarihi konusundaki araştırmalara genel bir bakış”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Semineri, 6 Haziran 2006.
- “Türkiye’deki eski çağ tarihi ve nüvizmatik çalışmalarına katkıda bulunan bir bilim adamı: Clemens Emin Bosch (1899-1955)”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Semineri, 1 Mayıs 2007. (Gaye Şahinbaş Erginöz ile birlikte)
- “Cumhuriyet döneminin öncü bilim kurumları”, Türk İnkılabına Bakışlar konulu toplantının “Atatürk’ten Günümüze Cumhuriyetin İlim Politikaları ve Müesseseleri” başlıklı panel bölümü, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı, 27-28 Ekim 2008.
- “İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi’nde yabancı astronomlar (1933-1958)”, İstanbul Üniversitesi’ne Gelişinin 75. Yılında Ord. Prof. Dr. Wolfgang Gleissberg Günü, İ.Ü. Fen Fakültesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü ve İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı, 30 Nisan 2009 (Feza Günergün ile birlikte).

Bilimsel araştırma projeleri

- “İstanbul Üniversitesi tarihini belgeleme”, Proje No: GP-7/231222005, İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi projesinde yürütücü (2005).
- Türkiye’de uygulamalı ziraat eğitimi ve Bursa Ziraat Mektebi”, Proje No: 444/27122005, İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi projesinde yürütücü (2005).

- “İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’ndeki mülteci bilim adamları (II. Dünya Savaşı yıllarında)”, Normal Proje No: 1487, İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi projesinde yardımcı araştırmacı (Eylül 2007-Şubat 2010).

GAYE ŞAHİNBAŞ ERGİNÖZ

Yayınlar

- “ ‘Eski Anadolu uygarlıklarında bilim’ konusunda Türkiye’de yapılan çalışmalar”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Bilim Tarihi*, Cilt II, sayı 4, İstanbul 2004, s. 45-71.
- “‘Bizans döneminde bilim’ üzerine ülkemizde yapılan çalışmalar”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Bilim Tarihi*, Cilt II, sayı 4, İstanbul 2004, s. 81-90.
- “İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı’nın çalışmaları (2000-2003)”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt V, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2004, s. 117-137.
- Asuman Baytop, “Türkiye’de Botanik Tarihi Araştırmaları”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları*, Cilt V, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2004, s. 139-140 (tanıtım).
- “Hitit ve Mısır savaş arabalarının özellikleri ve savaş taktikleri: Kadeş savaşı”, *Düşünen Siyaset: İktidar*, sayı: 20, Ankara (Nisan) 2005, s. 249-266.
- “Miken arabalarının teknoloji tarihi açısından değerlendirilmesi”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 213-224 (Atilla Bir ile birlikte).
- “M.Ö. 2. bin yılda Batı ve Güneybatı Anadolu”, *Kutadgubilig (Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi)*, sayı 8, Ed. Şaban Teoman Duralı, İstanbul (Ekim) 2005, s. 153-184.
- “Eski Önasya’da ve Akdeniz’de araba”, *Bilim Tarihi Araştırmaları*, sayı 01, Ed. Erkan Baş, İstanbul (Ekim) 2005, s. 137-158.
- “Bir bilim tarihi özel sayısı: *Düşünen Siyaset*”, *Bilim Tarihi Araştırmaları*, sayı 01, Ed. Erkan Baş, İstanbul (Ekim) 2005, s. 173-174 (tanıtım).
- “Hititlerde salgın hastalıklar”, *Bilim Tarihi Araştırmaları*, sayı 02, Ed. Erkan Baş, İstanbul (Kış) 2006, s. 69-73.
- “Hititlerde ağırlıklar ve ölçüler”, *Kutadgubilig (Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi)*, Ed. Şaban Teoman Duralı, sayı 10, İstanbul (Ekim) 2006, s. 225-238.
- Kostas Gavroğlu, “Bilimlerin Geçmişinden Tarih Üretmek”, *Kutadgubilig (Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi)*, Ed. Şaban Teoman Duralı, sayı 10, İstanbul (Ekim) 2006, s. 305-308 (tanıtım).
- “Hitit zafında ‘Kadın Hekim’, Heinrich Otten-Christel Rüster”, *Kutadgubilig (Felsefe-Bilim Araştırmaları / Journal of Philosophy-Science Research)*, sayı 11, Ed. Şaban Teoman Duralı, İstanbul (Mart) 2007, s. 271-275 (çeviri).
- “‘Sayı’ kavramı ve Hititlerde sayılar üzerine bir deneme”, *Belkıs Dinçol ve Ali Dinçol’a Armağan, VITA (Festschrift in Honor of Belkıs Dinçol and Ali Dinçol)*,

- Yay. Haz. Metin Alparslan, Meltem Doğan Alparslan, Hasan Peker, Ege Yayınları, İstanbul 2007, s. 747-753.
- “Hititlerin astronomi bilgisine ve Hitit takvimine bir bakış”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Atilla Bir Armağanı)*, Cilt IX, sayı 1-2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2007-2008, s. 199-213.
- “Aylık Türkçe bilim dergisi *Mecmua-i Fünun*”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (II. Meşrutiyet’in Yüzcüncü Yılı)*, Cilt X, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2008, s. 186-192. (çeviri)
- “Clemens Mehmet Emin Bosch (1899-1955): A scientist who contributed to the studies on ancient history and numismatics in Turkey”, *SOMA 2007 (Proceedings of the XI Symposium on Mediterranean Archaeology, Istanbul Technical University, 24 and 29 April 2007)*, Ed. Çiğdem Özkan Aygün, BAR (British Archaeological Reports) International Series 1900, Archaeopress Publishers of British Archaeological Reports, Oxford 2009, s. 166-170. (Sevtap Kadioğlu ile birlikte)
- “Journeys of medical purpose in Ancient Near East (2nd Millennium B.C.)”, *XXIII. International Congress of History of Science and Technology (ICHST/DHST): Ideas and Instruments in Social Context, (Book of Abstracts & List of Participants, 28 July-2 August 2009)*, Budapest, Hungary, s. 394.
- “Eski Mısır’da tekstil ve dericilik”, *Kutadgubilig (Felsefe-Bilim Araştırmaları)*, sayı 15, Ed. Şaban Teoman Duralı, İstanbul (Mart) 2009, s. 211-222.
- “Gerhard Kessler’in Türk sosyolojisine katkıları”, *Türkiye’de Toplum Bilimlerinin Gelişimi, Cilt I:Kıta Avrupası Etkisi (Sosyoloji Yılı 18: Nilgün Çelebi’ye Armağan)*, Ed. Ertan Eğribel, Ufuk Özcan, İstanbul 2009, s. 438-456. (kitap içinde bölüm, Sevtap Kadioğlu ile birlikte)

Bildiri, konferans ve seminerler

- “Eski Önasya’da araba (M. Ö. 4.-1. binyıllar)”, Bilim Tarihi, Felsefesi ve Sosyolojisi Çalışma Grubu’nun 2. Ulusal Sempozyumu, Assos, 18-20 Haziran 2004 (poster).
- “Geçmişte ve günümüzde yapılan Hitit bilimi araştırmalarının bilim tarihi açısından değerlendirilmesi”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Semineri, 9 Mayıs 2006.
- “Türkiye’deki Eskiçağ tarihi ve numizmatik çalışmalarına katkıda bulunan bir bilim adamı: Clemens Mehmet Emin Bosch (1899-1955)”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Semineri, 1 Mayıs 2007. (Sevtap Kadioğlu ile birlikte)
- “Hititler: Unutulmuş bir halkın öyküsü”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü Semineri, 8 Mart 2011.

Bilimsel araştırma projeleri

- “İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi’ndeki mülteci bilim adamları (II. Dünya Savaşı Yıllarında)”, Normal Proje No: 1487, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde proje yürütücüsü (Eylül 2007-Şubat 2010).

MELTEM AKBAŞ**Yayınlar**

- “Osmanlı ve Cumhuriyet dönemi modern fizik çalışmaları üzerine bir deneme”, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi: Türk Bilim Tarihi*, Cilt II, sayı 4, İstanbul 2004, s. 153-162.
- “Halifezade, Çınarı İsmail Efendi b. Mustafa”, *Lexikon der bedeutenden Naturwissenschaftler*, 3/2, Ed. Dieter Hoffmann, Hubert Laitko, Staffan Müller-Wille, Netherlands (Juni) 2004, s. 150-151. (ansiklopedi maddesi)
- “1920’li yıllarda Türkiye ve görelilik Kuramı”, *Bilim Tarihi Araştırmaları*, Ed. Erkan Baş, İstanbul 2005, s. 63-75.
- “Türk Fizik Derneği yayını *Çağdaş Fizik*: Popüler bir bilim dergisi”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Emre Dölen Armağanı)*, Cilt VI, sayı 2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 247-263.
- “Salih Zeki ve ‘Zaman’ başlıklı konferansı”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Salih Zeki Özel Sayısı)*, Cilt VII, sayı 1, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2005, s. 79-95.
- “Notes on the Turkish translation of Ganot’s Physics”, *International Symposium on the History of Science and Technology (Adoption and adaptation: The travel of methods, techniques and Technologies between Asia and Europe and the transformations of know-how)*, İstanbul, 10-14 May 2006, *Proceedings*, İstanbul 2006, s. 179-184.
- “Khalīfazāde İsmāil: Khalīfazāde Çınarī İsmāil Efendi ibn Mustafā”, *The Biographical Encyclopedia of Astronomers*, Ed: Thomas Hockey et al., Springer: New York 2007, s. 625.
- “Elektrik mühendisi Mehmet Refik Fenmen: Osmanlı’dan Cumhuriyet’e yenilikçi ve yorulmaz bir aydın”, *Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Salih Zeki Sayısı)*, Cilt IX, sayı 1-2, Ed. Feza Günergun, İstanbul 2007-2008, s. 101-118.
- “The enthusiasm for inventing in Turkey in 1930s: An outcome of science popularization policy”, *Science and Technology in European Periphery VIth Meeting*, İstanbul Üniversitesi, 18-22 Haziran 2008, İstanbul 2008.
- “Foreign engineers in Spain and in the Ottoman Empire: A comparative study from a long-term perspective (18th to early 20th century)”, *XXIII International Congress of the History of Science and Technology: Ideas and Instruments in Social Context, Book of Abstracts & List of Participants, 28 July–2 August 2009*, Budapeşte-Macaristan.

Bildiri ve seminerler

- “Einstein’in Görelilik Kuramı’nın Türkiye’ye girişi”, Ölümünün 50. ve Görelilik Kuramının 100. Yıl Dönümünde Albert Einstein (1879-1955), Ankara Üniversitesi D.T.C.F. Bilim Tarihi Anabilim Dalı, 18 Nisan 2005.
- “Fizik tarihi (19. yüzyıl)”, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü Semineri, 4 Nisan 2006.

- “Mehmet Refik Fenmen (1882-1951); Bir aydının hayatı”, Atatürk ve Cumhuriyet’in Zonguldak’ta Yüksek Öğretim Hamlesi: Zonguldak Yüksek Maadin ve Sanayi Mektebi Kongresi- Düünden Bugüne Zonguldak’ta Madencilik Eğitimi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, 9-10 Kasım 2006.
- “From divine wisdom to modern physics—the concept of hikmet in the age of transformation (Ottoman Empire, 19th-early 20th century)”, *Beyond Classical Key Concepts: Applied Conceptual Analysis*, Madrid (İspanya) Complutense Üniversitesi, CONCEPTA (International Research School in Conceptual History and Political Thought), 3-5 Aralık 2008.

Bilimsel araştırma projeleri

- “Cumhuriyet dönemi basınında bilim, teknoloji ve tıp (Cumhuriyet Gazetesi 1928-1958)”, Normal Proje: No.363/03062005, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde yardımcı araştırmacı (2005-2008).
- “Hikmet-i Tabiiyye kavramının tarihi çerçevesinde Osmanlı’da 19. Yüzyılda doğa felsefesinden fiziğe geçiş”, Normal Proje: No.3206, İstanbul Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi projesinde yürütücü (2008--)

KAAN ATA**Yayınlar**

- “İstanbul Üniversitesi’nde Fen Bilimlerinde Araştırmanın Kurumsallaşması: 1933 Reformu’nu izleyen otuz yıl içinde yapılan doktoralar,” *Türkiye’de Üniversite Anlayışının Gelişimi (1861-1961)*, Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları, Ankara TÜBA 2007, s. 163-189, 501-517 (ekler). (kitap içinde bölüm, Feza Günergun ile birlikte)
- “Nuclear energy and atomic bomb in the Turkish press during the early years of Cold War: A study based on newspapers *Cumhuriyet* and *Akşam*”, *Science and Technology in European Periphery VIth Meeting*, (İstanbul Üniversitesi, 18-22 Haziran 2008), İstanbul 2008, s.91-95.
- “Turkey’s participation to the ‘Atoms for Peace’ program: Expectations and consequences”, *XXIII International Congress of History of Science and Technology: Ideas and Instruments in Social Context*, (Budapest, 28 July - 2 August 2009), *Book of Abstracts*, Budapest 2009, s. 306.

Bildiri ve seminerler

- “The ‘Atoms for Peace’ Program paves the way: Turkey’s first experience with a nuclear research reactor”, 4th International Conference of the European Society for the History of Science: The Circulation of Science and Technology, Barselona, 18-20 Kasım 2010.

Bilimsel araştırma projeleri

- “Cumhuriyet dönemi basınında bilim, teknoloji ve tıp (Cumhuriyet Gazetesi 1928-1958)”, Normal Proje: No.363/03062005, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde yardımcı araştırmacı (2005-2008).

GAYE DANIŞAN**Yayınlar**

- “Mezopotamya’da evren kavrayışı (M.Ö. 4500-M.Ö.540)”, *İstanbul Kültür Üniversitesi Güncesi Fen ve Mühendislik Bilimleri*, Cilt:3, sayı: 3, İstanbul 2005, s. 95 (poster özeti).
- “Tarihöncesi çağda ateşten bir küre”, *IV. Ulusal Öğrenci Astronomi Kongresi*, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul 2006, s. 153 (poster özeti).
- “Astrobiyoloji: Yaşamın serüveni üzerine bir deneme”, *V. Ulusal Öğrenci Astronomi Kongresi*, Çanakkale 2008, s.1284-1285 (poster özeti).
- “Dünyada arkeoastronomi çalışmaları ve Türkiye’ye uygulanması”, *V. Ulusal Öğrenci Astronomi Kongresi*, Çanakkale 2008, s.1286 (poster özeti).
- “İstanbul University Observatory with its past, present, and future”, *Cultural Heritage Astronomical Observatories: From Classical Astronomy to Modern Astrophysics*, (Hamburg, 2008), Berlin 2009, s. 121 (poster özeti, Füsun Limboz ile birlikte).

Bilimsel araştırma projeleri

- “Türkiye’de Gözlemleri ve Astronomik Gözlemler (1575-1997)”, Normal Proje: No.2525, İstanbul Üniversitesi Araştırma Projeleri Birimi projesinde proje yürütücüsü (2008-2009).

Bildiri ve seminerler

- “Eski uygarlıklarda astronomiye genel bakış”, İstanbul Üniversitesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü, Amatör Astronomlar Kulübü Mayıs Etkinliği, İstanbul (Mayıs) 2005.
- “Bir varmış bir yokmuş”, *V. Ulusal Öğrenci Astronomi Kongresi*, İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul 2006 (poster).
- “Eski medeniyetlerde Ay tutulmaları”, İstanbul Üniversitesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü, Amatör Astronomlar Kulübü Mayıs Etkinliği, İstanbul (Mayıs) 2007.
- “Evren haritası”, *Uluslararası Katılımlı II. Amatör Astronomi Sempozyumu ve Amatör Teleskop Yapımı Çalıştayı*, İstanbul 2007 (poster, Özge Avcıl ile birlikte).
- “Astrobiyoloji”, *Uluslararası Katılımlı II. Amatör Astronomi Sempozyumu ve Amatör Teleskop Yapımı Çalıştayı*, İstanbul 2007 (poster, Birsu Çiçin ile birlikte).
- “Eski medeniyetlerde Ay tutulmaları”, *Uluslararası Katılımlı II. Amatör Astronomi Sempozyumu ve Amatör Teleskop Yapımı Çalıştayı*, İstanbul 2007.
- “Venüs’ün gizemli tarihi”, İstanbul Üniversitesi Astronomi ve Uzay Bilimleri Bölümü, Amatör Astronomlar Kulübü Mayıs Etkinliği, İstanbul (Mayıs) 2008.

**2004-2009 Activities of the Department of the History of Science,
Faculty of Letters, Istanbul University**

This report summarizes the education, research and publication activities of Istanbul University Faculty of Letters Department of the History of Science from 2004 to 2009. Graduate and post-graduate curricula, abstracts of the M.A. and Ph.D. theses completed at the Department, papers and communications prepared by staff members, as well as the conferences by the invited lecturers, the meetings organized by the Department of the History of Science are listed. The Department’s biannual academic journal *Osmanlı Bilimi Araştırmaları / Studies in Ottoman Science* (ed. Feza Günergun), and the web-site www.bilimtarihi.org are also reviewed.

Key words: History of Science, Istanbul University, Turkey, teaching.

**İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Anabilim Dalı’nın /
Bölümü’nün 2004-2009 Yılları Arasındaki Çalışmaları**

Bu makalede İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Bilim Tarihi Bölümü’nün 2004 yılından 2009 yılı sonuna kadar süredeki eğitim ve araştırma faaliyetinin tanıtılması amaçlanmıştır. Lisans ve Lisansüstü ders programları, bölümde hazırlanmış yüksek lisans ve doktora tezlerinin özetleri, bölüm öğretim üyeleri tarafından hazırlanan bildirimlerin listeleri, davet edilen bilim adamlarının konferansları ve Bilim Tarihi Bölümü tarafından organize edilen toplantılar, bölüm öğretim üyelerinin başka kurumlarda verdikleri dersler ve seminerler ile yurtiçi ve yurtdışı sempozyumlardaki sunumlarına da yer verilmiştir. Bu yazıda ayrıca, Bölüm’ün akademik süreli yayını *Osmanlı Bilimi Araştırmaları / Studies in Ottoman Science* (ed. Feza Günergun) ile www.bilimtarihi.org web sitesi tanıtılmıştır.

Anahtar sözcükler: Bilim Tarihi, İstanbul Üniversitesi, Türkiye, öğretim.